

ROZDZIAŁ 2. Profesor Tadeusz Stryjakiewicz

Teresa Czyż
Krzysztof Stachowiak

Prof. dr hab. Tadeusz Stryjakiewicz należy do grona wybitnych przedstawicieli geografii ekonomicznej w Polsce. Jego działalność naukowa wywarła znaczny wpływ na kształtowanie się koncepcji i problematyki badawczej nowoczesnej geografii ekonomicznej i uzyskała uznanie na forum międzynarodowym.

Urodzony w 1954 r., Wielkopolek, studia geograficzne w zakresie geografii ekonomicznej ukończył w 1977 r. na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W czasie studiów był aktywnym działaczem Studenckiego Koła Naukowego Geografów UAM. Od 1977 r. pracuje na UAM i prowadzi działalność naukową i dydaktyczną. Kariera naukowa Tadeusza Stryjakiewicza związana jest przede wszystkim z rodzimym Uniwersytetem, na którym uzyskuje kolejne stopnie i tytuły naukowe w zakresie geografii ekonomicznej: doktora w 1986 r., doktora habilitowanego w 2000 r., profesora nadzwyczajnego w 2006 r. i profesora zwyczajnego w 2009 r. W latach 1999–2002 był zatrudniony dodatkowo w Wyższej Szkole Bankowej, a w latach 2001–2007 w Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W latach 1993–1994 pracował jako specjalista w Biurze Planowania Regionalnego Centralnego Urzędu Planowania w Poznaniu.

Przedmiotem zainteresowań naukowych Tadeusza Stryjakiewicza stała się szeroko pojęta geografia społeczno-ekonomiczna, uprawiana w aspekcie dwóch komplementarnych podejść badawczych: poznawczo-empirycznego i teoretyczno-metodologicznego. W jego studiach naukowych głównym polem badań jest problematyka geografii ekonomicznej, a w szczególności organizacja przestrzenna działalności gospodarczej,

w tym przemyśle. Problemy geografii przemysłu i ich ewolucja stanowią stały składnik jego zainteresowań naukowych.

Na początku pracy badawczej (przed doktoratem) zajmuje się analizą lokalizacyjną wybranych gałęzi przemysłu w Wielkopolsce i zmianami w strukturze usług w Polsce. Podejmuje nowatorskie badania nad tendencjami lokalizacyjnymi i strukturą przestrzenną przedsiębiorstw polonijno-zagranicznych. Poważnym osiągnięciem Tadeusza Stryjakiewicza w dziedzinie geografii przemysłu stała się jego praca doktorska pt. „Czynniki lokalizacji i funkcjonowania przemysłu rolno-spożywczego oraz jego struktura przestrzenna w regionie poznańskim”, wykonana pod kierunkiem prof. Zbyszka Chojnickiego. Praca ta wyróżnia się, spośród prac dotyczących lokalizacji przemysłu, krytycznym ujęciem klasycznej koncepcji czynników lokalizacji, osadzeniem tej problematyki w kontekście analizy struktury przestrzennej przemysłu oraz zastosowaniem metod matematyczno-statystycznych analizy przestrzennej, m.in. modelu potencjału i teorii gier. Praca ta została oceniona i nagrodzona przez Komisję Organizacji Przestrzeni Przemysłowej Międzynarodowej Unii Geograficznej (MUG) jako najlepsza w skali międzynarodowej rozprawa doktorska z zakresu geografii przemysłu obroniona w 1986 r. Nagroda ta otworzyła mu drogę do międzynarodowej kariery naukowej.

Na rozwój zainteresowań badawczych Tadeusza Stryjakiewicza miały znaczny wpływ pobyty naukowe, jako stypendysty, a potem wykładowcy, w renomowanych uniwersytetach europejskich: Uniwersytecie im. J.W. Goethego we Frankfurcie nad Menem (1991–1992 – stypendium Fundacji Volkswagena), Uniwersytecie Erazma w Rotterdamie (1991), Uniwersytecie Londyńskim (1998 – stypendium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej) oraz uczestnictwo w międzynarodowym życiu naukowym jako członka rzeczywistego (od 1990 r.) Komisji Przemian Przemysłu, a następnie Komisji Organizacji Przestrzeni Przemysłowej i Komisji Dynamiki Przestrzeni Ekonomicznej MUG.

W pracy badawczej Tadeusza Stryjakiewicza po doktoracie na wybór kolejnych tematów wywierają wpływ procesy transformacji społeczno-gospodarczej Polski i postępująca wówczas globalizacja. Zajmuje się zmianami zachodzącymi w organizacji przestrzennej działalności gospodarczej w Polsce w nowych uwarunkowaniach. W profilu jego badań znajdują się nowe zagadnienia: zróżnicowanie regionalnego procesu transformacji polskiej gospodarki, wpływ globalizacji na gospodarkę regionalną i lokalną w procesie transformacji w Polsce, restrukturyzacja w przemyśle Polski oraz regionu poznańskiego. W kontekście badania procesu transformacji oryginalną propozycją teoretyczno-metodologiczną Tadeusza Stryjakiewicza jest odniesienie koncepcji teoretycznych: adaptacji przestrzennej i usieciowienia gospodarki do specyfiki transformacji w polskim przemyśle oraz przyjęcie ich jako sposobu badania i interpretacji procesu przemian w aspekcie przestrzennym. Konceptualne podstawy badania transformacji przemysłu rozbudowuje w swojej rozprawie habilitacyjnej pt. „Adaptacja przestrzenna przemysłu w Polsce w warunkach transformacji”. Praca ta została uznana

w środowisku naukowym geografów ekonomicznych za jedno z najważniejszych studiów, jakie ukazały się w Polsce w latach dziewięćdziesiątych.

Równoległy, istotny dział nowych badań prowadzonych przez Tadeusza Stryjakiewicza, jest poświęcony problematyce rozwoju obszarów przygranicznych i współpracy transgranicznej, głównie Polski i Niemiec. Dotyczyły one form aktywności gospodarczej w polsko-niemieckim obszarze przygranicznym i roli euroregionów we współpracy transgranicznej. Badania te zaczął prowadzić w ramach zorganizowanej wspólnie z Uniwersytetem we Frankfurcie nad Menem praktyki badawczej z udziałem polskich i niemieckich studentów. Problematyka ta została poszerzona w jego pracach po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej i była później kontynuowana. Tadeusz Stryjakiewicz uczestniczył w pracach Polsko-Niemieckiej Komisji do Spraw Współpracy Regionalnej i Przygranicznej oraz Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej.

W kolejnym okresie działalności naukowej (po habilitacji w 2000 r., do uzyskania tytułu profesora w 2006 r.) Tadeusz Stryjakiewicz prowadzi liczne studia badawcze w warunkach europeizacji i członkostwa Polski w Unii Europejskiej (2004 r.). Postępująca integracja europejska stymuluje komunikację naukową i sprzyja rozwojowi twórczości naukowej. Tadeusz Stryjakiewicz prowadzi wielokierunkowe studia z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej różnorodnie tematycznie, kontynuując analizę procesów transformacji i globalizacji. Koncentruje uwagę na problemach, do których należą: rozwój gospodarki opartej na wiedzy w Polsce, regionalne systemy innowacyjne, rola inwestycji zagranicznych w rozwoju gospodarczym Polski, tendencje lokalizacyjne przedsiębiorstw zagranicznych w Polsce, powiązania gospodarcze między Polską i Wielką Brytanią, sieci gospodarcze w rozwoju regionalnym. W obrębie tego nurtu badawczego powstaje też pod jego kierunkiem wzorcowe opracowanie monograficzne o wpływie inwestorów zagranicznych na rozwój regionalny i lokalny.

Okres po 2006 r. charakteryzował się w pracy naukowej Tadeusza Stryjakiewicza znaczącym umiędzynarodowieniem badań i włączaniem się w aktualne problemy badawcze w wymiarze europejskim. Sprzyjały temu z jednej strony uwarunkowania zewnętrzne (członkostwo Polski w UE i otwarcie polskiej nauki), a z drugiej – wcześniejsze doświadczenia nabyte na stażach zagranicznych w prestiżowych ośrodkach uniwersyteckich Holandii, Niemiec i Wielkiej Brytanii. Pozwoliły one dostrzec dystans, jaki wówczas dzielił naukę polską od rozwiniętych krajów Europy Zachodniej, m.in. w zakresie udziału w międzynarodowych sieciach naukowych i umiędzynarodowienia wyników badań. Zmniejszenie tego dystansu stało się swego rodzaju misją Profesora. Efektem tego były projekty badawcze realizowane wspólnie z naukowcami zagranicznymi w okresie 2006–2021. Tadeusz Stryjakiewicz był inicjatorem, a także kierownikiem lub współwykonawcą czterech dużych europejskich projektów badawczych. Konsekwentnie organizował zespoły badawcze, których członków zarażał swoją pasją naukową i zaangażowaniem. Umiędzynarodowienie badań było priorytetem działalności Zakładu Geografii Ekonomicznej (wcześniej Zakładu Polityki Regionalnej i Integracji Europejskiej, wchodzącego w skład Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM, po reorganizacji uczelni w 2019 r.

– Wydziału Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM), którego Profesor był inicjatorem i kierownikiem w latach 2002–2021.

Profesor Tadeusz Strykiewicz wykazał się dużym doświadczeniem w wyborze właściwych współczesnych ścieżek umiędzynarodowienia badań geograficznych. Badania naukowe podejmowane przez niego po 2006 r. nawiązują do współczesnych problemów rozwoju Polski i Europy. Dotyczą one: roli kreatywnej gospodarki w rozwoju miast i regionów oraz jej zróżnicowania przestrzennego, procesów kurczenia się miast i strategii ich odnowy w Europie Środkowo-Wschodniej, przedsiębiorczości społecznej w słabych regionach wiejskich Europy oraz geografii przemian na rynku samochodów osobowych w Polsce. Nurt badań związany z gospodarką kreatywną zapoczątkowany został w 2006 r. w ramach realizacji projektu ACRE „Accommodating Creative Knowledge – Competitiveness of European Metropolitan Regions within the Enlarged Union” (Wykorzystanie kreatywnej wiedzy – konkurencyjność europejskich regionów metropolitalnych w rozszerzonej Unii), z udziałem 13 partnerów z europejskich instytutów badawczo-naukowych, a jego efektem było 26 prac, w tym 9 monografii opublikowanych przez uczestników ACRE z Zakładu Geografii Ekonomicznej UAM. Ważnym nurtem badań były również studia procesów kurczenia się miast, podjęte w 2005 r. w ramach realizacji projektu CIREs „Cities Regrowing Smaller Fostering Knowledge on Regeneration Strategies in Shrinking Cities across Europe” (Propagowanie wiedzy na temat strategii regeneracji w kurczących się miastach Europy) z udziałem przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych z 26 państw. Rezultatem projektu, obok 14 prac, była pierwsza w Polsce monografia na temat kurczących się miast pt. „Kurczenie się miast w Europie Środkowo-Wschodniej”, opracowana pod kierunkiem Tadeusza Strykiewicza. Te dwa projekty stały się ważne dla kształtowania profilu badawczego Zakładu Geografii Ekonomicznej. Zaslugą Profesora była budowa i kierowanie zespołem młodych badaczy, którzy brali udział w realizacji tych projektów. W ten sposób możliwe było łączenie efektów poznawczych pracy całego zespołu z osiąganiem przez jego członków osobistej satysfakcji z sukcesu naukowego i stymulacją do kontynuowania badań z zakresu tej problematyki na własnej ścieżce rozwoju naukowego. Pokłosiem projektów były ukończone w Zakładzie dwie rozprawy habilitacyjne (Krzysztof Stachowiak, Michał Męczyński) i rozprawa doktorska (Emilia Jaroszevska).

W całokształcie twórczości naukowej Tadeusza Strykiewicza ważne znaczenie ma podejście teoretyczno-metodologiczne. Problematyka metodologiczna geografii ekonomicznej podejmowana w jego pracach przybiera postać uprawiania działalności naukowej, która odznacza się wysoką kulturą metodologiczną wyrażającą się w sprecyzowaniu aparatu pojęciowego, tworzeniu nowych konceptualnych podstaw badawczych, instrumentalnym stosowaniu metod matematyczno-statystycznych, ujmowaniu postępowania badawczego w kontekście metodologicznym. W ramach metodologii geografii ekonomicznej dokonuje przeglądu i pogłębienia wybranych koncepcji teoretycznych, rozwijanych w geografii światowej, podejmuje próby ich modyfikacji i zastosowania w warunkach Polski (np. koncepcja adaptacji przestrzennej przemysłu,

koncepcji usieciowienia gospodarki). Przedstawia charakterystykę metodologiczną głównych orientacji w geografii przemysłu i ich przebudowę. Wprowadza do teorii transformacji struktur przestrzennych działalności przemysłowej orientację instytucjonalną. Dokonuje oceny procesu transformacji przemysłu w świetle postfordowskiego modelu elastycznej produkcji i teorii regulacji. Do teorii sieci gospodarczych wprowadza typologię sieci w warunkach transformacji systemowej.

Tadeusz Stryjakiewicz bierze aktywny udział w dyskusjach na temat charakteru współczesnej geografii społeczno-ekonomicznej, jej głównych problemów badawczych i funkcji jako nauki na ogólnopolskich konferencjach w Rydzynie, Zakopanem, Słubicach, Krakowie, Warszawie, Poznaniu. Ważnym elementem działalności naukowej Tadeusza Stryjakiewicza jest aktywny udział w kilkudziesięciu konferencjach naukowych (zarówno jako uczestnik, współorganizator, członek komitetu naukowego) organizowanych w wielu krajach świata. Uczestniczył w kongresach i konferencjach regionalnych Międzynarodowej Unii Geograficznej. Jako członek rzeczywisty Komisji Organizacji Przestrzeni Przemysłowej MUG i Komisji Dynamiki Przestrzeni Ekonomicznej MUG brał udział w corocznych spotkaniach roboczych i konferencjach tych Komisji, na posiedzeniach w Chinach w 2000 r. i w Republice Południowej Afryki w 2002 r. Uczestniczył w wielu europejskich bilateralnych sympozjach, panelach, warsztatach naukowych, w szczególności polsko-niemieckich i polsko-czeskich. Nawiązał indywidualne kontakty naukowe z wieloma prestiżowymi europejskimi uniwersyteckimi ośrodkami geograficznymi i ich przedstawicielami, w szczególności z prof. E.W. Schampem z Uniwersytetu J.W. Goethego we Frankfurcie nad Menem i prof. F.E.I. Hamiltonem z Uniwersytetu Londyńskiego.

Dorobek naukowy Profesora jest bogaty i zawarty w ponad 220 publikacjach. Jest autorem i współautorem 19 monografii naukowych oraz 175 artykułów naukowych oraz rozdziałów w monografiach naukowych. Publikuje w renomowanych zagranicznych czasopismach naukowych (*Geoforum*, *European Planning Studies*, *GeoJournal*, *Geographische Zeitschrift*) i wydawnictwach naukowych (*Wiley Blackwell*, *Ashgate*, *Springer*, *Routledge*). Jest również redaktorem lub współredaktorem naukowym prac zbiorowych, w wydawnictwach obcojęzycznych, głównie w języku angielskim. Prace naukowe wydawane w językach obcych stanowią połowę jego prac. Liczne prace współautorskie Profesora są rezultatem jego wielkiego zaangażowania w prace zespołowe, których jest inicjatorem i kierownikiem naukowym.

Profesor Tadeusz Stryjakiewicz jest cenionym nauczycielem akademickim i znakomitym wykładowcą. Prowadzi na UAM zajęcia dydaktyczne na studiach geograficznych i gospodarki przestrzennej. Tematem jego głównego wykładu jest lokalizacja działalności gospodarczej. Przez wiele lat opiekował się Studenckim Kołem Naukowym Geografów na UAM. Wykształcił 150 magistrów geografii ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Odgrywa ważną rolę w kształceniu młodej kadry naukowej. Wypromował 14 doktorów, również z innych polskich ośrodków uniwersyteckich i z zagranicy. Wspiera i pomaga młodym pracownikom naukowym w organizacji indywidualnych pobyków naukowych w renomowanych zagranicznych ośrodkach

geograficznych. W Zakładzie, którym kierował do końca 2021 r., potrafił stworzyć przyjazny klimat sprzyjający współpracy i integracji zespołu.

Profesor Tadeusz Strykiewicz ma duże osiągnięcia i zasługi w działalności organizacyjnej na rzecz macierzystego Uniwersytetu i na rzecz nauki polskiej. Na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pełnił w latach 2002–2023 wiele odpowiedzialnych funkcji. Na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM był prodziekanem do spraw dydaktycznych, zastępcą dyrektora Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej i przez dwie kadencje dyrektorem tego Instytutu, kierownikiem Zakładu Polityki Regionalnej i Integracji Europejskiej, a po reorganizacji kierownikiem Zakładu Geografii Ekonomicznej na Wydziale Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM. Od 2019 r. wchodzi w skład Rady Uczelni UAM. Profesor jest aktywnym członkiem gremiów naukowych w Polsce. Jest członkiem Komitetu Nauk Geograficznych PAN, a także Rady Naukowej Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN. W latach 2014–2020 jako członek Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych był zaangażowany w instytucjonalne procesy prowadzące do wydzielenia „geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej” jako dyscypliny naukowej w dziedzinie nauk społecznych, które nastąpiło formalnie w 2018 r.

Dokonania naukowe Profesora Tadeusza Strykiewicza w dziedzinie geografii ekonomicznej i gospodarki przestrzennej mają ważne znaczenie dla praktyki. Stanowią podstawę diagnostyczną i modelową dla planowania przestrzennego i regionalnego. W działalności o charakterze praktycznym jest zaangażowany w prace dotyczące przemian w gospodarce i społeczeństwie Wielkopolski. Na polu problematyki planistycznej współpracował z Centrum Badania Gospodarki Regionalnej Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, kierowanego przez prof. Lucynę Wojtasiewicz. Był konsultantem planu przestrzennego zagospodarowania województwa wielkopolskiego, uczestniczył w tworzeniu Regionalnej Strategii Innowacji. Był przewodniczącym Grupy Sterującej Ewaluacją Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020 w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz członkiem Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej. Pełnił funkcję przewodniczącego rady naukowej Instytutu Wielkopolskiego. Zajmuje się doradztwem w agendach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Relacje nauki z otoczeniem gospodarczym były jednym z ważniejszych – obok umiędzynarodowienia – czynników wpływających na bogatą problematykę badawczą Profesora Tadeusza Strykiewicza. Umiejętnie i konsekwentnie rozwijana sieć relacji, zarówno instytucjonalnych, ale także i personalnych, pozwalały na realizację szeregu badań i ekspertyz o praktycznym charakterze, a przez to dyfuzję wiedzy naukowej do gospodarki. Przykładem jest współpraca z przedsiębiorstwami, zwłaszcza międzynarodowymi, które z jednej strony miały ekspercki charakter, a z drugiej zaowocowały opracowaniami i projektami naukowymi. Na bazie takiej współpracy powstała w 2004 r. monografia „Wpływ inwestorów zagranicznych na rozwój regionalny i lokalny na przykładzie GlaxoSmithKline Pharmaceuticals S.A. w Poznaniu”. Z kolei

efektem współpracy z Volkswagen Group Polska i marką Škoda Auto był realizowany w latach 2017–2022 projekt naukowy „Wymiar przestrzenny (r)ewolucji na rynku samochodowym w Polsce”, stanowiący niespotykaną do tej pory przekrojową analizę zmian na rynku samochodowym w ujęciu przestrzennym, które zachodzą w Polsce od roku 1990 w efekcie oddziaływania czynników globalnych, krajowych, regionalnych i lokalnych. Wyniki projektu zostały opublikowane w kilkunastu pracach naukowych, w tym w monografii „The Economic Geography of the Car Market. The Automobile Revolution in an Emerging Economy”, wydanej przez renomowane wydawnictwo Routledge, a w wersji popularnonaukowej w formie atlasu geograficznego „Polska Rzeczpospolita Samochodowa. Geografia samochodów osobowych w Polsce”.

Prof. dr hab. Tadeusz Strykiewicz – geograf i uczony, odznacza się niezwykle pasją badawczą, aktywnością, kreatywnością i talentami w organizacji działalności naukowej i dydaktycznej. Rozległa wiedza geograficzna daje mu podstawy do szerokiego i nowoczesnego podejścia do współczesnej problematyki geografii ekonomicznej. Ma gruntowną wiedzę z zakresu geografii fizycznej, ekonomii, historii, socjologii, metodologii nauk. Jest jednym z twórców modelu nowoczesnego warsztatu badawczego w geografii przemysłu. Kultura w relacjach międzyludzkich, erudycja, autorytet naukowy sprawiły, że jest zapraszany i bierze udział w zespołach badawczych w prestiżowych gremiach naukowych działających w Polsce i za granicą. Imponuje i zadziwia znajomością geografii świata z autopsji. Uprawia turystykę krajową i zagraniczną. Zwiedził kilkadziesiąt krajów świata w ramach profesjonalnych wypraw geograficznych i jako uczestnik konferencji naukowych. Uprawia systematycznie narciarstwo alpejskie i sporty wodne. Jest miłośnikiem krajobrazu i przyrody wielkopolskiej wsi. Zajmuje się popularyzacją historycznej i współczesnej wiedzy geograficznej. Jest pasjonatem historii Poznania i Wielkopolski. Wygłasza odczyty w Polskim Towarzystwie Geograficznym i krajowych stowarzyszeniach naukowych.

Profesor Tadeusz Strykiewicz jest naukowcem o wybitnej indywidualności twórczej. Na polu uprawiania nauki znakomicie łączy zainteresowania poznawcze z użytecznością praktyczną. W środowisku geografów jest uznanym autorytetem. Odegrał ważną rolę w rozwoju geografii jako współczesnej i nowoczesnej dyscypliny naukowej.

WYBRANE PUBLIKACJE PROFESORA TADEUSZA STRYKIEWICZA

Monografie naukowe

Strykiewicz T., 1988, *Czynniki lokalizacji i funkcjonowania przemysłu rolno-spożywczego oraz jego struktura przestrzenna w regionie poznańskim*. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

Strykiewicz T., 1999, *Adaptacja przestrzenna przemysłu w Polsce w warunkach transformacji*. Seria Geografia, 61, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

- Chojnicki Z., Stryjakiewicz T. (red.), 1996, *Problemy współpracy regionalnej w polsko-niemieckim obszarze przygranicznym*. Biuletyn KPZK PAN, 171, Warszawa.
- Stryjakiewicz T. (red.), 2005, *Impact of foreign investors on regional and local development: The case of GlaxoSmithKline Pharmaceuticals S.A. in Poznań*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Stryjakiewicz T., Kaczmarek T., Męczyński M., Parysek J. J., Stachowiak K., 2007, *Poznan faces the future: Pathways to creative and knowledge-based regions*. AMIDSt, University of Amsterdam, Amsterdam.
- Czyż T., Churski P., Stryjakiewicz T. (red.), 2008, *Nowe kierunki i metody w analizie regionalnej*. Biuletyn Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej, Seria Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna nr 3, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Stryjakiewicz T., Grzywińska E., Kaczmarek T., Męczyński M., Parysek J. J., Stachowiak K., 2008, *Poznan welcomes talents: Understanding the attractiveness of the metropolitan region for creative knowledge workers*. AMIDSt, University of Amsterdam, Amsterdam.
- Jaroszewska E., Stryjakiewicz T., 2009, *Lokalizacja obiektów biurowych w Poznaniu*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Stryjakiewicz T., Kaczmarek T., Męczyński M., Parysek J. J., Stachowiak K., 2010, *Polityka wspierania rozwoju sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym na tle doświadczeń zagranicznych*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Stryjakiewicz T., Męczyński M., 2010, *Atrakcyjność poznańskiego obszaru metropolitalnego dla pracujących w sektorze kreatywnym*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Stryjakiewicz T., Stachowiak K., 2010, *Uwarunkowania, poziom i dynamika rozwoju sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Stryjakiewicz T. (red.), 2014, *Kurczenie się miast w Europie Środkowo-Wschodniej*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Chapain C., Stryjakiewicz T. (red.), 2017, *Creative industries in Europe: Drivers of new sectoral and spatial dynamics*. Springer, Cham.
- Wu C.-T., Gunko M., Stryjakiewicz T., Zhou K. (red.), 2022, *Postsocialist shrinking cities*. Routledge.
- Kołosut B., Stryjakiewicz T. (red.), 2023, *The economic geography of the car market: The automobile revolution in an emerging economy*. Routledge, New York.

Artykuły w czasopismach naukowych

- Manikowska B., Matykowski R., Stryjakiewicz T., 1985, *Tendencje lokalizacyjne i struktura przestrzenna przedsiębiorstw polonijno-zagranicznych w Polsce*. Czasopismo Geograficzne, 56, 3–4, s. 365–377.
- Matykowski R., Stryjakiewicz T., 1992, *The adaptation of industry and its labour force to the changing economic system in Poland*. Erdkunde, s. 149–157.
- Stryjakiewicz T., Potrzebowski G., 1995, *The newly emerging banking system in Poland and its spatial organisation*. Geographische Zeitschrift, 2, s. 87–99.
- Stryjakiewicz T., 1998, *The changing role of border zones in the transforming economies of East-Central Europe: The case of Poland*. GeoJournal, 44, 3, s. 203–213.

- Stryjakiewicz T., 2007, *La nouvelle géographie de la Pologne dans le contexte de la transition économique et sociale et de l'élargissement de l'Union européenne*. L'information géographique, 71, s. 100–120.
- Stachowiak K., Stryjakiewicz T., 2008, *Institutional approach in economic geography and its relevance to regional studies*. Quaestiones Geographicae, 27B, 1, s. 7–20.
- Stryjakiewicz T., Tölle A., 2009, *Cross-border cooperation and governance: The case of the twin cities of Frankfurt-upon-Oder and Słubice*. Central European Journal of Spatial and Landscape Planning Terra Spectra, 20, 1, s. 19–25.
- Stryjakiewicz T., 2010, *Location factors of the creative and knowledge-intensive industries in European metropolitan regions*. Geografický Časopis, 62, 1, s. 3–19.
- Stryjakiewicz T., Męczyński M., 2010, *Creative urban processes in post-communist metropolises: The case of the Poznań metropolitan region*. International Journal of Sustainable Development, 13, 1–2, s. 69–83.
- Stryjakiewicz T., Ciesiołka P., Jaroszewska E., 2012, *Urban shrinkage and the post-socialist transformation: The case of Poland*. Built Environment, 38, 2, s. 196–213.
- Stryjakiewicz T., Męczyński M., Stachowiak K., 2014, *Role of creative industries in the post-socialist urban transformation*. Quaestiones Geographicae, 33, 2, s. 19–35.
- Stryjakiewicz T., Jaroszewska E., 2016, *The process of shrinkage as a challenge to urban governance*. Quaestiones Geographicae, 35, 2, s. 27–37.
- Stryjakiewicz T., Kaczmarek T., Buček J., 2016, *New challenges in local, metropolitan and regional governance*. Quaestiones Geographicae, 35.
- Churski P., Motek P., Stryjakiewicz T., Cybal-Michalska A., 2017, *Internationalization as a challenge for geographical education in Poland: experience of a new postgraduate study “cultural industries in the development policies of cities and regions”*. Journal of Geography in Higher Education, 41, 4, s. 506–520.
- Stachowiak K., Stryjakiewicz T., 2018, *The rise of film production locations and specialised film services in European semi-peripheries*. Hungarian Geographical Bulletin, 67, 3, s. 223–237.
- Stryjakiewicz T., Kudłak R., Ciesiołka P., Kołsut B., Motek P., 2018, *Urban regeneration in Poland's non-core regions*. European Planning Studies, 26, 2, s. 316–341.
- Stryjakiewicz T., Sosiński P., 2018, *Obszary napływu Polaków do Niemiec po rozszerzeniu Unii Europejskiej w 2004 r.* Biuletyn KPZK PAN, CLXXXIII, s. 345–354.
- Stryjakiewicz T., 2019, *Zagadnienia metodologiczne w geografii społeczno-ekonomicznej w świetle wybranych artykułów Zbyszko Chojnickiego i Kazimierza Dziewońskiego*. Przegląd Geograficzny, Zeszyt Specjalny wydany z okazji 100-lecia Przeglądu Geograficznego, s. 29–38.
- Dyba W., Stryjakiewicz T., De Marchi V., 2020, *Knowledge sourcing and cluster life cycle – a comparative study of furniture clusters in Italy and Poland*. European Planning Studies, 28, 10, s. 1979–1998.
- Jaroszewska E., Stryjakiewicz T., 2020, *Drivers, scale, and geography of urban shrinkage in Poland and policy responses*. Journal of Urban Planning and Development, 146, 4, s. 1–12.
- Novikova M., de Fátima Ferreiro M., Stryjakiewicz T., 2020, *Local development initiatives as promoters of social innovation: Evidence from two European rural regions*. Quaestiones Geographicae, 39, 2, s. 43–53.

- Stryjakiewicz T., 2020, *Kształtowanie się geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej jako dyscypliny naukowej w nowej klasyfikacji nauki w Polsce*. Prace i Studia Geograficzne, 65, 2, s. 21–32.
- Kołosut B., Stryjakiewicz T., 2021, *Do spatial differences in the personal car market reflect a centre-periphery structure? The case of Poland*. European Transport Research Review, 13, s. 1–12.
- Stryjakiewicz T., Kołosut B., Doszczeczko B., Dyba W., Kisiała W., Kudlak R., et al., 2021, *Przegląd ekonomiczno-przestrzennych badań rynku samochodów osobowych*. Przegląd Geograficzny, 93, 2, s. 249–268.
- Kołosut B., Stryjakiewicz T., Gadziński J., 2022, *Do motorisation statistics reflect the real geography of car ownership in Poland?* Quaestiones Geographicae, 41, 2, s. 95–108.
- Nowak M. J., Śleszyński P., Churski P., Degórski M., Komornicki T., Sagan I., Stryjakiewicz T., 2023, *Wymiar prawny w dyscyplinie geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarka przestrzenna. Podstawy teoretyczne i zagadnienia badawcze*. Przegląd Geograficzny, 95, s. 343–367.

Rozdziały w monografiach naukowych

- Stryjakiewicz T., Andrzejewska R., 1987, *The application of the gravity model to the delimitation of the functional urban region of Poznań*, [w:] J. Leykauf (red.), *Modellierung in der Geographie*. Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, Halle, s. 65–80.
- Stryjakiewicz T., 1988, *Zastosowanie teorii gier dla oceny wpływu warunków naturalnych na przestrzenne zróżnicowanie wyników działalności gospodarczej*, [w:] T. Czyż (red.), *Problemy metodologiczne analizy przestrzennej w geografii społeczno-ekonomicznej*. Seria Geografia, 38, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, s. 87–103.
- Potrykowski M., Kulikowski R., Rykiel Z., Łoboda J., Maik W., Potrykowska A., et al., 1991, *Główne problemy, wyniki badawcze i funkcje polskiej geografii społeczno-ekonomicznej*, [w:] Z. Chojnicki (red.), *Podstawowe problemy metodologiczne rozwoju polskiej geografii*. Seria Geografia, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, s. 133–184.
- Stryjakiewicz T., 1992, *Ewolucja koncepcji badawczych geografii przemysłu w Polsce*, [w:] Z. Chojnicki, T. Czyż (red.), *Współczesne problemy geografii społeczno-ekonomicznej Polski*. Seria Geografia, 55, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, s. 163–172.
- Matykowski R., Stryjakiewicz T., 1993, *Foreign enterprises in an 'economy in transition': the example of Poland*, [w:] E. W. Schamp, G. J. R. Linge, C. M. Rogerson (red.), *Finance, institutions and industrial change: spatial perspectives*. Walter de Gruyter, Berlin-New York, s. 162–182.
- Parysek J. J., Rogacki H., Stryjakiewicz T., 1998, *Dorobek ośrodka poznańskiego w dziedzinie geografii przemysłu*. [W:] S. Misztal, Z. Ziolo (red.), *Dorobek polskiej geografii przemysłu w badaniach ośrodków akademickich*. Warszawa-Kraków, s. 147–162.
- Stryjakiewicz T., 1998, *Problemy geografii ekonomicznej w Polsce w okresie transformacji*, [w:] J. J. Parysek, H. Rogacki (red.), *Przemiany społeczno-gospodarcze Polski lat dziewięćdziesiątych*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 295–307.
- Stryjakiewicz T., 2000, *Industrial transformation in Poland and its spatial dimension*, [w:] Z. Chojnicki, J. J. Parysek (red.), *Polish geography: Problems, researches, applications*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 19–39.

- Stryjakiewicz T., 2001, *Koncepcja usieciowienia (networking) w badaniach przestrzenno-ekonomicznych*, [w:] H. Rogacki (red.), *Koncepcje teoretyczne i metody badań geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 37–47.
- Domański B., Stryjakiewicz T., 2003, *Post-communist industrial transformation in Poland and its regional dimension*, [w:] G. Stöber (red.), *Der Transformationsprozess in (Ost-)Deutschland und in Polen*. Verlag Hahnsche Buchhandlung, Hannover, s. 46–71.
- Parysek J. J., Stryjakiewicz T., 2004, *Globalny a lokalny wymiar badań geograficzno-ekonomicznych*, [w:] Z. Chojnicki (red.), *Geografia wobec problemów teraźniejszości i przyszłości*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 95–103.
- Stryjakiewicz T., 2004, *Sieci gospodarcze w Polsce w warunkach transformacji*, [w:] J. J. Parysek (red.), *Rozwój regionalny i lokalny w Polsce w latach 1989–2002*. Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 25–44.
- Stryjakiewicz T., 2005, *Contrasting experiences with business networking in a transition economy: The case of Poland*, [w:] C. G. Alvstam, E. W. Schamp (red.), *Linking industries across the world: Processes of global networking*. Ashgate, Aldershot, s. 197–219.
- Stryjakiewicz T., 2005, *Sieciowa organizacja gospodarki a rozwój regionalny*, [w:] T. Czyż, H. Rogacki (red.), *Współczesne problemy i koncepcje teoretyczne badań przestrzenno-ekonomicznych*. Biuletyn KPZK PAN, 219, PWN, Warszawa, s. 38–55.
- Stryjakiewicz T., 2007, *GlaxoSmithKline: Regional and local networking in a post-communist economy*, [w:] P. Pellenbarg, E. Wever (red.), *International Business Geography. Case studies of corporate firms*. Routledge, Oxon, s. 260–275.
- Stryjakiewicz T., 2007, *Orientacja instytucjonalna w geografii ekonomicznej i jej znaczenie w analizie procesów transformacji struktur przestrzennych*, [w:] J. Lach, M. Borowiec, T. Rachwał (red.), *Procesy transformacji społeczno-ekonomicznych i przyrodniczych struktur przestrzennych*. Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Kraków, s. 107–118.
- Stryjakiewicz T., 2007, *Transformacja gospodarki w ujęciu strukturalnym i przestrzennym*, [w:] H. Rogacki (red.), *Geografia społeczno-gospodarcza Polski*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, s. 165–185.
- Stryjakiewicz T., 2008, *Rozwój sektora kreatywnego w regionach metropolitalnych*, [w:] J. J. Parysek, T. Stryjakiewicz (red.), *Region społeczno-ekonomiczny i rozwój regionalny*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 105–119.
- Stryjakiewicz T., Wajda J., 2008, *Budowa nowoczesnej infrastruktury innowacyjnej – ocena realizacji celu strategicznego 4 Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski*, [w:] W. Gaczek, T. Stryjakiewicz (red.), *Innowacyjna Wielkopolska. Ocena realizacji celów Regionalnej Strategii Innowacji oraz stanu systemu innowacji w Wielkopolsce – wyniki badań monitorujących*. Poznański Park Naukowo – Technologiczny Fundacji UAM, Poznań, s. 95–108.
- Stryjakiewicz T., 2009, *Factors determining the development of a creative sector in European metropolitan regions*, [w:] B. Köppen, U. Molter, I. Scherm (red.), *Geographie kennt keine Grenzen*. Verlagshaus Monsenstein und Vannerdat OHG, Chemnitz, s. 199–215.
- Stryjakiewicz T., 2009, *Lokalizacja firm i zachowania przestrzenne pracowników sektora informatycznego (na przykładzie poznańskiego obszaru metropolitalnego)*, [w:] Z. Ziolo, T. Rachwał (red.), *Funkcje przemysłu w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego*. Ko-

- misja Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Warszawie, Instytut Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Warszawa-Kraków, s. 21–33.
- Stryjakiewicz T., 2009, *Nowe spojrzenie na czynniki lokalizacji działalności gospodarczej*, [w:] I. Jażewicz (red.), *Współczesne problemy przemian strukturalnych przestrzeni geograficznej*. Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk, s. 94–102.
- Cunningham-Sabot E., Jaroszevska E., Fol S., Roth S., Stryjakiewicz T., Wiechmann T., 2010, *Processus de décroissance urbaine*, [w:] M. Baron, E. Cunningham-Sabot, C. Grasland, D. Riviere, G. Van Hamme (red.), *Ville et regions europeennes en décroissance*. Lavoisier, Paris, s. 182–212.
- Stryjakiewicz T., 2010, *Conditions of the development of the creative sector in European metropolitan regions*, [w:] P. Churski, W. Ratajczak (red.), *Regional development and regional policy in Poland: First experiences and new challenges of the European Union membership*. Studia Regionalia KPZK PAN, 27, Committee for Spatial Economy and Regional Planning, Polish Academy of Sciences, Warsaw, s. 43–59.
- Stryjakiewicz T., 2011, *Rola geografii w badaniu procesów i struktur społeczno-ekonomicznych w skali globalnej i regionalnej*, [w:] A. Kostrzewski, W. Maik, R. Brudnicki (red.), *Geografia wobec problemów współczesności. Funkcje poznawcze i praktyczne geografii*. Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Bydgoszcz, s. 49–59.
- Stryjakiewicz T., 2011, *Rola sektora kreatywnego w rozwoju miast i regionów*, [w:] K. Marciniak, K. Sikora, D. Sokołowski (red.), *Koncepcje i problemy badawcze geografii*. Wyższa Szkoła Gospodarki, Bydgoszcz, s. 407–419.
- Kaniecki A., Stryjakiewicz T., Sosiński P., 2012, *Zmiany krajobrazu, zagospodarowania przestrzennego i funkcji Ostrowa Tumskiego*, [w:] D. Konieczka-Słowińska, M. Herkt, R. Pernak (red.), *Dziedzictwo kulturowe Ostrowa Tumskiego w Poznaniu. Podręcznik dla nauczycieli i edukatorów*. Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT, Poznań, s. 20–35.
- Stryjakiewicz T., 2012, *Związki geografii z historią i ekonomią oraz ich ewolucja*, [w:] W. Maik, K. Rembowska, A. Suliborski (red.), *Związki geografii z innymi naukami*. Wydawnictwo Uczelniane WSG, Bydgoszcz, s. 51–58.
- Stryjakiewicz T., Tölle A., 2012, *Territoriale Zusammenarbeit im deutsch-polnischen Grenzraum bei der räumlichen Entwicklungssteuerung und im Umweltschutz*, [w:] G. Stöber (red.), *Zwischen Ökonomie und Ökologie? Raumstruktureller Wandel, Raumplanung und Nutzungskonflikte in Deutschland und Polen*. V&R Unipress, Göttingen, s. 109–130.
- Stryjakiewicz T., 2013, *Proces kurczenia się miast (urban shrinkage) i jego konsekwencje*, [w:] W. Gaczek (red.), *Dynamika, cele i polityka zintegrowanego rozwoju regionów. Aspekty teoretyczne i zarządzanie w przestrzeni*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 125–135.
- Stryjakiewicz T., Gritsai O., Dainov E., Egedy T., 2013, *Addressing the legacy of post-socialist cities in East Central Europe*, [w:] S. Musterd, Z. Kovács (red.), *Place-making and policies for competitive cities*. Wiley-Blackwell, Oxford, s. 77–94.
- Stryjakiewicz T., Stachowiak K., 2013, *Creative sector: A newly emerging opportunity for local development or a challenge to local governance?* [w:] P. K. Pradhan, J. Buček, E. Razin (red.), *Geography of governance: Dynamics for local development*. International Geographical Union, Commission on Geography of Governance, Bratislava, s. 57–66.

- Stachowiak K., Stryjakiewicz T., 2017, *Specialisation as a driver of the development dynamics of creative cities and city regions*, [w:] C. Chapain, T. Stryjakiewicz (red.), *Creative industries in Europe: Drivers of new sectoral and spatial dynamics*. Springer, Cham, s. 19–41.
- Stryjakiewicz T., Kołsut B., 2022, *Car market transformation*, [w:] P. Churski, T. Kaczmarek (red.), *Three Decades of Polish Socio-Economic Transformations: Geographical Perspectives*. Springer, Cham, s. 155–169.